

บทที่ 1

ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

1.1 ประวัติความเป็นมา

ศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งจากที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2545 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 เป็นศูนย์ในสังกัดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และเป็นหน่วยงานระดับคณะอยู่ในกำกับมหาวิทยาลัย ขึ้นตรงต่อสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงหาผลประโยชน์และไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งเป็นศูนย์ฯ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักงานโครงการ ส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกันจัดตั้งขึ้นโดยได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างสองหน่วยงาน เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2545 เพื่อให้เป็นศูนย์นานาชาติที่ส่งเสริมด้านการสอน วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยี ของโครงการส่วนพระองค์ และเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระชนมายุครบ 48 พรรษา ในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2546 เป็นศูนย์ที่เน้นการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีด้าน Remote Sensing Geographical Information System (GIS) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และเทคโนโลยีอื่นๆ เพื่อจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นความรู้และเทคโนโลยีที่ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความต้องการพัฒนา นอกจากนี้สำนักงานโครงการส่วนพระองค์ฯ จะมีความร่วมมือกับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในมลรัฐอัลเบอร์ต้าประเทศแคนาดาและมหาวิทยาลัยอื่นสาธารณรัฐประชาชนจีน ความร่วมมือดังกล่าวจะทำให้อาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และในระดับประเทศได้รู้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป และยังเป็นประโยชน์กับประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคนี้อีกด้วย นอกจากนี้ ศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ ยังมีหน้าที่ในการศึกษาวิจัยเพื่อคุณภาพชีวิตของประชากรของประเทศไทย ในพื้นที่ทุรกันดาร และขยายไปในพื้นที่อื่นของประเทศที่กำลังพัฒนาในภูมิภาคนี้อีกด้วย ปัจจุบันมีหลายประเทศที่สนใจให้ความสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาดังกล่าว เช่น ประเทศแคนาดา ประเทศเยอรมัน ประเทศเดนมาร์ก ประเทศฝรั่งเศส และอื่นๆ เป็นต้น

ศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดตั้งขึ้น ตามประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 โดยได้ขอพระราชทานอัญเชิญพระนามาภิไธย **“สิรินธร”** มาเป็นชื่อของศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จมาทรงเปิด ศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ณ อาคารปฏิบัติการวิจัยกลาง ชั้น 7 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 มีชื่อ เรียกย่อ ๆ ว่า **“ศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ”** อักษรย่อ **“ศนส”** และชื่อภาษาอังกฤษคือ “Princess Sirindhorn International Center for Research, Development and Technology Transfer” อักษรย่อ **“PSIC”** มีระเบียบว่าด้วยการบริหารศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี พ.ศ. 2545 โดยมีเลขาธิการพระราชวัง เป็นที่ปรึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นประธาน และผู้อำนวยการศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารชุดแรก ของการจัดตั้งศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ แต่งตั้ง ณ วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี ต่อมาสำนักพระราชวัง และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ลงนาม บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) ในวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ให้มีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 3 ปีงบประมาณนับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2550 และบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2) ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ให้มีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 3 ปีงบประมาณนับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2554 ตามลำดับ

นอกจากนี้ศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ ยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมที่ทำการใหม่ของศูนย์ฯ ที่ชั้น 5 ในการเสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดอาคารการเรียนรู้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในวันศุกร์ที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งได้รับพระราชทานนามอาคารว่า “อาคารเทพรัตนวิทยาโชติ” ในภายหลัง

1.2 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์

1.2.1 ปรัชญา

ศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ยึดถือปรัชญาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการเป็นสถาบันที่มีปณิธานมุ่งมั่น ในการส่งเสริม เสาะแสวงหา และพัฒนาความรู้ให้เกิดความเจริญงอกงามทางภูมิปัญญาที่เพียบพร้อมด้วยวิชาการ จริยธรรมและคุณธรรม ตลอดจนเป็นผู้ชี้นำทิศทาง สืบทอดเจตนารมณ์ที่ดีของสังคม เพื่อความคงอยู่ ความเจริญ และความเป็นอารยะของชาติ

1.2.2 ปณิธาน

ศูนย์นานาชาติสิรินธรเพื่อการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นหน่วยงาน ที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมด้านวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1.2.3 วิสัยทัศน์

- พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ส่งเสริมความรู้สู่ผู้ด้อยโอกาส
- ร่วมมือภาครัฐ เอกชน และองค์กรนานาชาติ
- สร้างโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารตามแนวพระราชดำริฯ

1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์/กลยุทธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ข้อ 1 กระทรวงศึกษาธิการ)
2. การฝึกทักษะด้านอาชีพเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (ข้อ 5 กระทรวงศึกษาธิการ)
5. การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประชาชนโดยใช้ความรู้เป็นฐาน (ข้อ 6 กระทรวงศึกษาธิการ)

เป้าประสงค์

1. เยาวชนและประชาชนได้รับโอกาสศึกษาหาความรู้จากมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศ โดยรูปแบบและวิธีการต่างๆ ที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ที่เป็นความต้องการของเยาวชนและประชาชน และเกิดประโยชน์ต่อชุมชน
2. เป็นแหล่งวิชาการที่เข้มแข็ง สามารถชี้นำเพื่อการพัฒนาประเทศและเป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
3. สร้างองค์ความรู้ใหม่ และพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานด้านการศึกษาและการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าประสงค์	เยาวชนและประชาชนได้รับโอกาสศึกษาหาความรู้จากมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศ โดยรูปแบบและวิธีการต่างๆ ที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่เป็นความต้องการของเยาวชนและประชาชน และเกิดประโยชน์ต่อชุมชน
-------------	---

กลยุทธ์หลัก

1. พัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศและระบบสื่อสารทางไกล เพื่อการศึกษาและการให้บริการวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ
2. ส่งเสริมและขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ โดยอาศัยรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
การฝึกทักษะด้านอาชีพเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

เป้าประสงค์	เป็นแหล่งวิชาการที่เข้มแข็ง สามารถขึ้นำเพื่อการพัฒนาประเทศและเป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
--------------------	--

กลยุทธ์หลัก

1. ประยุกต์องค์ความรู้และผลงานวิจัยเชิงบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนและของประเทศและเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมได้อย่างแท้จริง
2. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและสนับสนุนองค์กรท้องถิ่นให้มีการพัฒนาบนฐานความรู้ที่ยั่งยืนและมีเสถียรภาพ
3. พัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่ายฐานข้อมูลเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้สู่สังคม
4. ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อนำวิทยากรที่เหมาะสมมาพัฒนาศักยภาพให้กับชุมชนและประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5
การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประชาชนโดยใช้ความรู้เป็นฐาน

เป้าประสงค์	สร้างองค์ความรู้ใหม่และพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานด้านการศึกษาและการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
--------------------	--

กลยุทธ์หลัก

1. ผลิตงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการในสาขาที่มีศักยภาพ

1.4 การดำเนินงานประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2552

ศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินการความร่วมมือตามพระราชดำริและโครงการที่เกี่ยวข้องจากพระราชภารกิจในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมหาวิทยาลัยได้สนองพระราชดำริอยู่ ได้แก่

- 1.โครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2.โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 3.การประสานกับมูลนิธิพระดาบส ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 4.การสร้างต้นแบบระบบผลิตไฟฟ้าจากก๊าซชีววมวลให้แก่ประเทศกัมพูชา
- 5.ภารกิจอื่นๆ

1.4.1 โครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยจำปาสักตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นโครงการสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการพัฒนามหาวิทยาลัยจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดให้เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ 50 พรรษาในปี พ.ศ.2548 โดยมุ่งพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยจำปาสัก ตามแนวทางที่พระราชทาน ให้มีความเข้มแข็ง อันจะนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่าง 2 ประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาค

ในทางปฏิบัติ ศูนย์นานาชาติสิรินธรฯ เป็นผู้ประสานงานโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรด้านการสอน ระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่มหาวิทยาลัยจำปาสัก ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนบุคลากรและนักศึกษา การพัฒนาห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องต่อแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจำปาสัก ดังรายละเอียดข้างล่าง

